

Vooraf

Geen druif wekt zo de afgunst op van de mindere producenten op de beste als de pinot noir. Pinot noir op haar best is verleidelijk, toegankelijk, finesserijk en complex, met enorme verschillen tussen diverse wijnen afkomstig van druiven die op verschillende terroirs groeien. Bourgogne is, ondanks verwoede pogingen van wijnbouwers wereldwijd, nog altijd de maatstaf voor eersteklas pinotwijnen. De zes gelegenheidsteams van onze club maakten er een erezaak van, de beste rode bourgogne te selecteren. Maar wie wint deze strijd? Maak het dinsdag mee!

Namens het bestuur: Sigrid (voorzitter), Karl (ondervoorzitter), Jan (penningmeester), Rita (PR) en Peter (secretaris/wijnmeester).

Pinot noir, sensueel en veeleisend

Sensuele maîtresse

Pinot noir wordt wel eens vergeleken met een veeleisende maar sensuele maîtresse. Op haar top behoort ze tot de grootste wijnen ter wereld, maar weiger om op één van haar vele eisen in te gaan en haar prestaties worden hooguit middelmatig.

Terroir

Hoewel de grootste aanplant in Frankrijk van de pinot noir niet in Bourgogne ligt maar wel in Champagne, is het toch Bourgogne dat de maatstaf vormt voor deze moeilijke druif. Vele wijnliefhebbers geloven dan ook, dat Bourgogne de ultieme emanatie van het concept terroir is.

Pinot noir

De pinot noir is een oude druif en staat bekend onder vele synoniemen. Oude synoniemen zijn morillon, auvernat en noirien. De eerste keer dat de naam "pinot" opduikt, is in een vermelding van hertog Philippe Le Hardi die in 1375 naar Brugge zou reizen en daarvoor 25hl (!) wijn van de pinot noir vooruit stuurde.

Er zijn meer dan 1000 geregistreerde klonen van de pinot, wat eerder met haar lange geschiedenis maken heeft dan met een bijzondere eigenschap van de druif.

De verschillende rassen zoals pinot noir, pinot blanc en pinot meunier blijken overigens allemaal dezelfde genetische voetafdruk te hebben. Wetenschappelijk gezien is het dus geen familie, maar gewoon één en dezelfde druif.

Over de herkomst van de naam pinot doen twee plausible verklaringen de ronde: mogelijk is de naam

afgeleid van het woord "pin" omdat de druiventros op een dennenappel lijken, of anders van de plaatsnaam Pignols (Auvergne), waar de druif sinds de middeleeuwen gekweekt werd.

Pinot noir kweken

Pinot bot vroeg, waardoor zij gevoelig is voor voorjaarsvorst, en rijpt vroeg af. Ze is ook gevoelig voor meeldauw en ziektes. De bessen hebben een dunne schil, wat hen dan weer blootstelt aan verbranding bij te hevige zonneschijn. Waarom dan pinot kweken? Het is één van de druiven die het best hun terroir uitdrukken. Minimale verschillen in groeiplaats kunnen een totaal andere wijn opleveren. Pinot is finesserijk eerder dan krachtig, en veel exemplaren zijn al in hun jeugd genietbaar, maar ouderen prima. Hoewel de pinot noir in de hele wereld voorkomt levert ze niet altijd de juiste kwaliteiten. Ze houdt voornamelijk van een koel klimaat van en een bodem die rijk is aan kalk en klei.

Aanplant in Frankrijk

In Frankrijk bedraagt de aanplant ongeveer 30.000ha, waarvan het grootste deel (13.000ha) in Champagne. Bourgogne komt op de tweede plaats met ongeveer 10.000ha en de rest is verdeeld over zowat heel Frankrijk, van de Loire tot de Jura en de Languedoc. Maar zoals gezegd zullen we het verder over Bourgogne hebben.

Regio's

Geografisch bestaat de Bourgogne uit volgende van elkaar onderscheiden regio's:

♦ Côte d'Auxerre (Chablis): er wordt een weinig

Kalender

Maart ♦ 10: wedstrijd rode bourgogne
2015 ♦ 15: Ken Wijn-wedstrijd

April ♦ 21: cabernet sauvignong wereld-
2015 ♦ 21: cabernet sauvignong wereld-
wijd (vervangend van 20/01)

2015 ♦ 01/05: Wijnronde van Vlaanderen
♦ 26/05: Algemene Vergadering (enkel leden)
♦ 30/05: Banket

Volledige kalender op de [website!](#)

rode wijn geproduceerd (in Irancy), maar verder is dit de regio van uitstekende, stalige en minerale witte wijn van de chardonnay.

- ◇ Côte d'Or: die wordt verder onderverdeeld in de Côte de Nuits en de Côte de Beaune met alle grand cru's. Vooral de Côte de Nuits in het noorden is rodevinland met 24 van de 25 rode grand cru's. De wijnstrook van de Côte d'Or is in totaal amper 40km lang en minder dan 2km breed.
- ◇ Côte Chalonnaise met Mercurey, Rully en Givry als bekendste namen. Er worden iets rijpere, rijkere en toegankelijker rode wijnen geproduceerd die vaak ook betaalbaarder zijn dan de wijnen uit het noorden.
- ◇ Mâconnais, met meestal witte wijn van het dagelijks drinkbare type.
- ◇ Beaujolais: met bijna enkel rode wijn van de gamay.

Er zijn nergens in Frankrijk meer aop's dan in Bourgogne: meer dan 100 stuks over 25.000ha wijngaarden waarvan een derde rood. Een tweede belangrijk fenomeen is de versplintering van de wijngaarden door Code Napoléon, wat aanleiding geeft tot twee totaal verschillende trends die vandaag nog altijd spelen: zeer kleine familiebedrijven aan de ene kant, en négociants die druiven kopen en vermengen aan de andere kant.

Troef

De belangrijkste troef van de Bourgogne blijven echter de climats, of individuele kavels, die hun oorsprong kennen in de kloosters. De climat is zowat de verpersoonlijking van het terroirconcept. Ze worden ingedeeld in vier klassen:

- ◇ Grand cru (hogere hellingen met goede expositie en afwatering, 2% van de productie)
- ◇ Premier cru (hellingen met mindere expositie, 12% van de productie)
- ◇ Villages (vlakke land, 36% van de productie)
- ◇ Generieke aop's (vaak mengwijnen, soms ook met andere druiven dan pinot noir zoals bv de Bourgogne Passe-Tout-Grains die een mengeling is van gamay en minimaal 1/3 pinot noir).

De klassering is dus grondgebonden eerder dan kasteelgebonden zoals in Bordeaux. Jammer genoeg volgden vele wijnbouwers in Bourgogne al te lang de op winst beluste adviezen om de gronden te bemesten en op die manier de rendementen de hoogte in te drijven. Voor menig een betekent bourgogne dan ook: slappe wijnen aan astronomische prijzen.

Rond 1990 echter zette een trend zich door in Bourgogne, namelijk om opnieuw betere wijnen met meer concentratie en van lagere rendementen te maken. Die strategie werpt vandaag vruchten af, want er kondigt zich opnieuw een groeiende interesse in Bourgogne aan. Het resultaat is onder meer de hoogste grondprijs per hectare wijngaard: voor een hectaartje grand cru in bourgogne mag je al snel €3 miljoen afdokken. Maar of dat ook leidt tot kwalitatief hoogstaande wijnen? Kom het met ons ontdekken op dinsdag 10 maart!

Typische verkleuring van de bladeren van pinot noir (hier: pinot noir in provignage bij Bollinger)

Geproefd

❶ Quinta do Ventozelo 1998 (Veiling, €18). Donkerrood, troebel. Kruidig, koffie. Zwart fruit, rozijntjes, redelijk wat alcohol.

❷ Dalva Colheita 2000 (Online, €20,35). Oranje, baksteen. Okkernoot, karamel, koffiesnoepjes. Uitnodigend, versmolten, zeer lang.

❸ Quinta de la Rosa Modern LBV Port 2010 (Online, €13,85). Zeer intens. Kruidig, wierook. Blauwe bessen, veel alcohol en tannine.

❹ Niepoort Vintage 1980 (Online, €134,05). Opvallende evolutie. Perensiroop, gedroogde noten, rum, rietsuiker. Complex, evenwichtig, afgerond, bedekte zuren, klein bittertje. De duurste wijn die we ooit proefden bij DBW.

❺ Quinta do Noval LBV unfiltered port 2008 (Online, €22,85). Robijnrood. Kruidig, fruitig. Mooie zuren, minder zoet, redelijk wat tannine. Zuiver en streng.

❻ Quinta do Ventozelo 1999 (Veiling, €18). Robijnrood. Chemisch en wat stoffig. Veel beter in de mond, evenwichtig en lang.